

Zbiranje volne in kavčuka

od strani vojnookrbovalnega urada.

Dan na dan slišimo občudovanja vredne čine naših armad.

Sovražnik se trudi, da bi nas gospodarsko uničil, toda kakor se borijo naše vojske na bojiščih, tako se borimo mi za blaginjo domovine in za potrebnost naših junakov.

Naše pridne vojščake, ki doprinašajo čudežne čine, je treba opremiti s toplim spodnjim oblačilom!

Toda tuzemsko proizvajanje ne zadošča in dovoz nam je prekinjen.

Rabimo volno, odpadke blaga, bombaževinasto blago, platno in prejo, da se iz tega napravi novo blago. Razven tega rabi armada vsake vrste kavčuk.

V katerem gospodarstvu bi ne bilo v kakem kotu ali na podstrešju pogrešljivih oblačil in perila, volnine, nogavic, rut, nepotrebne ali obrabljenega kavčukovega (gumijevega) predmeta itd.

Pripravite se za volneni in kavčukovi teden! (27. september do 2. oktobra 1915).

Nikdo se naj ne izključi.

V palači in koči, v stolnici in na vasi se nahaja volneno blago, stara tkanina in odpadki blaga.

Železni čas zahteva, da si vsak svojo domačijo v tem oziru ogleda.

Po pripravljeni material bodo prišli med tedom za nabiranje volne in kavčuka učenci v sredo, dne 29. septembra in v soboto, dne 2. oktobra 1915.

V interesu zadeve je ležeče, da je volneno blago, ki se ga odda nabirateljem, dobro zavito.

Posamezne pošiljave in darila sprejema tudi vojnookrbovalni urad, Dunaj, IX. Berggasse 16.

Fcm. Puhallo.

V naših uradnih poročilih se čuje večkrat ime avstrijskega vojskovodje v Galiciji, feldcajgmojstra Puhallo pl. Brlog, ki je tudi

F. Z. M. P. Puhallo v. Brlog

v zadnjem času tako uspešno z ofenzivo pričel. Prinašamo danes njegovo sliko.

Poljska — puščava.

Kako so spremenili bežočih Rusi vso Poljsko v puščavo, izve se iz članka laškega poročevalca Ferri-Pisani, ki ga je objavil pred kratkim v turinski „Stampi.“ Tam čitamo:

„Na vozovih, k nogam, tožeči, cele živinske črede pred seboj vodeči, prihajali so begunci. Leteli so, leteli polni groze, in strah jih je spremljal. Izvedelo se je, da je ruska armada pri svojem umikanju vse uničila, vse požgala, iz vse dežele v puščavo napravila. General Smyrnov dal je povelje, da se mora 300 verstov okoli Varšave vse zemlji ednako napraviti. To se mu je zdelo še edino sredstvo, bliskovito korakanje sovražnih (naših in nemških) armad zadržati. Te armade so prave armade duhov, ki so grozne gibčnosti, ki hipoma ob Sanu izginejo in se dva dni pozneje v Kurlandu pojavijo, diabolčne ar-

made, v katerih so Avstrijci danes kot Prusi, Bavarci pa jutri kot honveđi preoblečeni. In ker je izšlo grozno povelje, delovali so telefoni, poročevalci so bežali sem in tja, na konjih, na motornih kolesih, generalštabni oficirji v avtomobilih. Ogenj! Ogenj povsod! Ogenj v lesenih kočah, ogenj v gradovih, ogenj v gozdovih, ogenj na travnikih in pašah, ogenj na kamenju, ako bi bilo to mogoče.

Poljska zemlja je izpoznala že preje uničujoče katastrofe te vrste; čez njo šle so vojne in revolucije. Ali vse to je bila otročja igrača napram temu, kar se zdaj godi. Danes naj vse izgine, vse brez izjeme! Žaloigra dosegla je svoj višek. Kmetu so rekli: „Zažgi tvojo hišo!“ in kmet je moral z lastno roko svoje domovje požgati. Delavcu so rekli: „Uniči tvojo delavnico!“, in uničil jo je. Vsem so rekli: „Zasujte vodnjake, podrite gozdove, razrušite ceste, uničite žetev!“ In zasuli so vodnjake, podrli gozdove, razrušili ceste in uničili žetve; ničesar ni ostalo. Krasne plemenitaške hiše s svojimi spomini na slavno preteklost, stari gradovi, ki so stoletjam kljubovali, padli so ravno tako v razvaline in pepel, kakor revna kočica vaškega pastirja. Staro pohištvo, slike pradedov, dragocene preproge, vsa zgodovina celega ljudstva postala je rop plamenov.

In to še ni bilo vse! Poklicalo se je ljudi brez prenočišča skupaj in se jim je zapovedalo: „Zdaj pa razbite svojo cerkev!“ Kmetje so padli na kolena in jokali: „Tega ne! Tega ne moremo storiti!“ Uresničilo se je posebne oddelke za požiganje; izlilo se je petrolej, prineslo dinamit in patrone; svetilniki na steklenih oknih šli so v kosce, zvonovi zabrenčali so doli, sveta devica in otrok Jezus bila sta razbita, tramovje padlo je v pepel. To je bil konec!

Izpred sodišča.

Na Dunaju bil je obsojen armadni liferant Adolf Neuron na 15 let težke ječe; prodajal je vojni upravi take čevlje, da so po dvanajsetni rabi v kose razpadle. Takih sleparjev je še mnogo in treba bi jih bilo vedno tako strogo kaznovati. Kajti kdor izrablja domovino za napolnjenje svojega odušnega žepa, ta pač ne zasluži drugega nego — štrik za vrat!

Na 15 let pomiloščen.

Kitzbühel, 4. septembra. Vojaški preki sod, tačasno v Kitzbühelu, obdržal je dne 31. avgusta v dvorani c. k. okrajne sodnije prekosodno razpravo proti Francu Rešija, rojenemu l. 1882 v Sv. Urbanu pri Celovcu, katoliškemu, samskemu, 4 krat predkaznovanemu delavcu zaradi zločina žaljenja Veličanstva in motenja javnega miru. Dne 1. septembra se je razglasilo razsodbo; obtoženec je bil obsojen na smrt potom ustreljenja, katero kazen pa se je spremenilo milostnim potom v težko ječo 15 let.

Dve smrtni obsodbi.

Gradec, 6. septembra. Sodnija c. in kr. vojaškega poveljstva Gradec (armadna skupina) naznanja: Viktor Hammer in Raimund Eichler, infanterijskega regimenta št. 27 iz Gradca, bila sta s sodbo z dne 4. septembra 1915 zaradi zločina dezertacije na smrt potom ustreljenja obsojena, ker je prvi svojo marš-kompanijo kratko pred odpotovanjem na bojišče, drugi pa svoj oddelek na bojišču zapustil. Njegova ekselencija, pristojni komandant je to sodbo potrdil. Smrtna sodba bila je dne 6. septembra ob 7. uri zjutraj izvršena.

Razno.

Josef Baumann †.

Iz Peklja pri Poličanah prihaja tužna vest, da je umrl gostilničar in posestnik g. Josef Baumann v 59. letu svoje starosti. Pokojnik bil je dolga leta župan domače občine, član okrajnega zastopa itd. Bil je eden najpriljubnejših in najbolj spoštovanih mož na spodnjem Štajerskem. Poštenjak od pete do glave, dober gospodar in poštrevolni delavec za javnost te zvesti sin štajerske domovine, je padel z njim v prerani grob. Tudi naša stranka izgubi s pokojnikom enega najboljših zaupnikov in sodelavcev za napredno štajersko stvar. En sin pokojnika stoji v vojni, drugi pa se nahaja v ruskem vjetništvu. Izražamo težko prizadebi družini naše prisrčno sožalje. Pokojniku pa bomo ohranili zvesti spomin iz hvaležnega srca. Bodi mu domača štajerska zemljica, ki jo je tako ljubil, lahka!

Čenjeni naročniki! Prosimo, da naj vsakdo svojo zaostalo naročnino poravnava, ker nam ni mogoče, vsakemu posebej pisati. — Uprava „Štajerca“.

Draginja postala je v zadnjem času zopet občutnejša. In vsak trezno misleči človek mora priznati, da to ni naravno, da ni potrebno. Mi smo bili, odkar naš list izhaja, odkritosrčni zagovorniki kmetškega ljudstva, katerega smo z vsemi sredstvi in z vso brezobzirnostjo branili pred njegovimi oderuhi ter izkoriščevalci. Kdo zamore to tajiti?

Kdo zamore „Štajerca“ očitati, da ni zagovornik kmeta? Obenem in istotako krepko smo se seveda vedno zavzemali za delavce in za obrtnike, ki pač z istim znojnim čelom služijo svoj vsakdanji kruh. Tako je bilo torej naše stališče v času miru in tako je tedaj v vojnem času. Pri temu smo vedno odklanjali vsako grdo hinvračevino in smo naglašali eno načelo: Kmet ne more živeti brez mesta in mesto ne brez kmeta; eden je od drugega odvisen. Naši odjemalci, — in imamo jih več kakor vsi drugi slovensko pisani listi! — so vedno izjavili, da je to stališče pravilno in da se zamore le na taki podlagi redno gospodarsko življenje razvijati. Zdaj imamo že več kot eno leto naravnost grozovito svetovno vojno. Samoumevno je, da ima ta vojna huđe posledice tudi v gospodarskem oziru. Med te posledice pade v prvi vrsti draginja. V mestu, pri trgovcu, pri mesarju, peku, kramarju, v krčmi in povsod drugod se je vse podražilo. Popolnoma samoumevno je, da je tudi kmet svojim pridelkom kolikor mogoče cene povišal. On mora dražje plačevati, zato hoče tudi dražje prodajati. To je pravzaprav vse v redu. Ali — in zdaj pridemo do besed, ki veljajo vsem slojem prebivalstva! — na krivični način pretirati se ne sme! Ako trgovec, kramar, krčmar proti postavi svoje blago podraži, potem se ga naj naznani in izroči sodniji! Isto kazen zasluži pa tudi kmet, ki svoje pridelke nakrat na odušsko visoko stopinjo cene spravlja. Brezvestno navijanje cen je v vsakem oziru grdo, nepatriotično, hudobno, pa tudi v vsakem slučaju strogo prepovedano. To načelo je treba enkrat vsem poštenim ljudem raztolmačiti. Gotova stvar je, da so danes življenska sredstva za 50, 100, 150, 200 in tudi 300 procentov dražja nego v času miru. Kako naj človek živi, ki ima danes isti zaslužek kakor pred vojno? Kako naj družine v vojni stoječih vojakov živijo? Vse to treba premisliti in treba je v svojem srcu neko pošteno nepristranost gojiti. Denar, ki ga kdo danes v tej krvavi vojni z brezvestnim oduštvom v svoj žep stlači, mu ne bo nikdar teknil! Na tem denarju visi prokletstvo bednih družin, prokletstvo domovine, ki se bori s toliko sovražnikom in ki zamore le tedaj zmagati, ako bomo tudi doma gospodarsko bedo na tla zbili! Zdelo se nam je po-

NESTLE-JEVA
MOKA ZA OTROKE

najboljša hrana za dojenčke, otroke, rekonvalescente po želodčnih in črevesnih boleznih se vedno dobi.

Poskusna doza in podučna zdravniška brošura o oskrbi otrok zastoj po Nestle's Kindermehl-Gesellschaft, Dunaj I, Biberstrasse 49. 365/1